

Nr 90.

Av herr **Lindhagen**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående undersökning och förslag i fråga om begränsning av arbetstiden på kvällarne för personal å badinrättningar.

Lagen den 5 juni 1909 om förbud mot handels idkande å söcken- dag utöver viss tid drabbar endast handelsbod. Därigenom kommer ett och annat företag icke med, som dock enligt lagens grund borde lika- fullt som handelsbod omfattas av lagen.

En sådan anstalt är *badinrättning*. Föreningen för baderskor här i staden har sedan sin tillkomst lyckats utverka åtskilliga begränsningar i arbetstiden. Men vad de mest eftersträva, nämligen borttagandet av den sena badtimmen 9—10 e. m., ha de icke lyckats få genomfört annat än för tiden från midsommardagen till 1 september.

Denna sena badtimme efterföljes också av åtskilligt efterarbete med rengöring och dylikt, så att baderskorna icke komma därifrån förrän omkring mellan $\frac{1}{2}$ 11 och 11 och i vissa fall ej förrän $\frac{1}{2}$ 12 och ännu senare på kvällen. Återstår sedan själva hemfärden. I Södermalms badinrättning här i staden lär det dock vara ordnat så med bad- tiderna och efterarbetet, att baderskorna kunna lämna badinrättningen klockan 10 e. m.

Detta är uppenbart en alldeles orimligt lång arbetstid om kväl- lerne. Besinnar man även, att en stor del av baderskorna äro gifta, kan man förstå vad det vill säga att varje arbetsdag i veckan komma så sent till sitt hem. Allmänheten kan heller icke ha rimliga anspråk på badtimmen 9—10. Få ha väl så illa ställt, att de ej under hela veckan skulle få en timme ledigt till bad under någon söckendag mellan kl. 8 f. m. och 9 e. m., under vilken tid badhusen åtminstone i huvud- staden skulle med den nya ordningen vara tillgängliga. Vore så illa händelsen i något fall, får strävandet gå ut på att skaffa också dessa

människor större ledighet. Näst borttagande av den sista nu brukliga badtimmen, vilket för badbetjäningen är viktigast, önska de även befrielse från söndagsarbetet, vilket de ej lyckats få genomfört mer än för juli och augusti månader. En baderska vid 3:e klassens karbad för män har uppgivit, att hon tillfrågat ett par hundra badgäster om deras mening och endast av en fått det svaret, att han skulle bli i saknad av badtid, ifall båda förenämnda krav bifölles.

Man kunde tänka sig, att saken även löstes genom att på badinrättningar tillämpa lagen om förbud för kvinnligt nattarbete. Då måste allt arbete upphöra åtminstone kl. 10 e. m. I detta fall skulle även en sådan utväg kunna rättvisligen tänkas, enär, enligt vad baderskorna själva anse, ett förbud att använda dem inom badinrättningen längre än till klockan 10 icke skulle riskera deras anställning, såsom varande outhärlig, utan i stället medföra, att de manliga biträdena i badinrättningarne finge samma fördel.

Emellertid är, som sagt, lagen om butikstängning vida mer avpassad även för badanstalterna. Därigenom vinnes ock den viktiga saken, att lagen blir tillämplig även på den manliga badbetjäningen, vilken jämväl uppgives vara mycket intresserad av förändringen. En sådan lagstiftning skulle kanske även jämna vägarna för badinrättningarne själva. Det kan nämligen till äventyrs hända, att någon svårighet möter att tillmötesgå kravet i följd av inbördes konkurrens och hänsyn till allmänheten, som villigare inrättar sina vanor efter ett lagbud än efter enskildas förordningar.

Förslag om begränsning av arbetstiden på kvällarna väcktes vid 1910, 1911 och 1912 års riksdagar samt bifölles alla gångerna av Andra kammaren men avslogos av den Första. Det hemställes nu för fjärde gången

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t föranstalta om undersökning, huruvida och i vilken omfattning arbetstiden på kvällarna må kunna genom lagstiftning begränsas för den å badinrättningar anställda personal samt därefter för Riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning må föranleda.

Stockholm den 24 januari 1913.

Carl Lindhagen.